

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Kutnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w L., w sprawie o sygn. akt VI C 546/13, z powództwa M. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Handel – (...) i (...) spółka cywilna w L., S. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Handel – (...) i (...) spółka cywilna w L. przeciwko F. N. o zapłatę kwoty 26.445,06 zł w punkcie 1. zasądził od F. N. solidarnie na rzecz M. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Handel – (...) i (...) spółka cywilna w L., S. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Handel – (...) i (...) spółka cywilna w L. kwotę 5.325,02 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 525 zł od 5 listopada 2011 r. do dnia zapłaty, a od kwoty 4.800,02 zł od dnia 11 listopada 2011 r. do dnia zapłaty; w punkcie 2. w pozostałej części oddalił powództwo; w punkcie 3. zasądził od powodów na rzecz F. N. kwotę 1.185,60 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zapadło w następującym stanie faktycznym:

M. K. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Handel – (...) i (...) spółka cywilna w L., S. K. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą Handel – (...) i (...) spółka cywilna w L.. W ramach prowadzonej działalności gospodarczej M. K. i S. K. sprzedali pozwanemu nawozy i paliwa. Powodowie spełniali swoje świadczenia i wydawali F. N. towary, do których pozwany nie miał zastrzeżeń co do jakości i ilości wydanych towarów. Po wydaniu sprzedanych nawozów sztucznych lub paliwa, powodowie wystawiali faktury VAT o nr: (...) na kwotę 2.170zł z terminem płatności do 17 kwietnia 2010r.; (...) na kwotę 460zł z terminem płatności do dnia 17 kwietnia 2010r.; (...) na kwotę 2.760zł z terminem płatności do dnia 26 czerwca 2011r.; (...) na kwotę 4.016zł z terminem płatności do dnia 1 października 2011r.; (...) na kwotę 3.180,02zł z terminem płatności do dnia 3 października 2011r.; (...) na kwotę 4.518zł z terminem płatności do dnia 5 października 2011r.; (...) na kwotę 4.016zł z terminem płatności do dnia 6 października 2011r.; (...) na kwotę 525zł z terminem płatności do dnia 4 listopada 2011r.; (...) na kwotę 4.800,02zł z terminem płatności do dnia 10 listopada 2011r. F. N. nie zapłacił powodom za zakupione i odebrane towary.

Powyższy stan faktyczny Sąd I instancji ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, pomijając jedynie na podstawie art. 217§2 i §3 k.p.c. w zw. z art. 207§6 k.p.c. dokument w postaci „Potwierdzenia salda należności”, częściowo zaś swoje ustalenia oparł na treści zeznań przesłuchanych w charakterze stron postępowania powodów M. K. i S. K., z wyjątkiem tych tylko zeznań, w których podnosili, iż pozwany F. N. dokonał uznania swojego zobowiązania w postaci podpisania dokumentu „Potwierdzenia salda należności”. Sąd I instancji wskazał, że pominął dowód z wymienionego dokumentu, albowiem podlegał on prekluzji dowodowej, to zaś skutkowało musiło pominięciem stosownej części zeznań powodów, gdyż uznając ich wiarygodność, zniweczone zostałyby w ten sposób konsekwencje procesowe prekluzji dowodowej i w istocie Sąd przeprowadziłby spóźniony dowód z dokumentu. Sąd Rejonowy podkreślił, że dowód powyższy nie został zgłoszony przez pełnomocnika powodów ani w pozwie ani też w piśmie procesowym „Odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty pełnomocnika powoda” z dnia 24 grudnia 2013 r., w którym to piśmie strona powodowa została zobowiązana do powołania wszystkich twierdzeń, zarzutów i dowodów, pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania, a nadto wskazał, że strona powodowa zgłaszając powyższy wniosek dowodowy po upływie określonego terminu nie uprawdopodobniła, że nie zgłosiła go wcześniej bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionego dowodu nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy, albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Sąd Rejonowy zaznaczył też, że strona pozwana zakwestionowała podpis F. N. złożony na dokumencie „Potwierdzenie salda należności” i dopuszczając dowód z opinii biegłego z zakresu grafologii, nastąpiłaby zwłoka w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy.

W oparciu o tak przeprowadzoną ocenę materiału dowodowego i ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał, że powództwo w nieznacznej części jest zasadne albowiem podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia okazał się w przeważającej części skuteczny. Przytaczając treść art. 554 k.c. i art. 123§1 k.c. Sąd I instancji stwierdził, że w toku postępowania strona powodowa nie udowodniła, iż do dnia wytoczenia powództwa, tj. do dnia 29 października 2013r., nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia roszczenia o zapłatę kwot wynikających z wystawionych faktur. Sąd ten

wskazał, że bieg dwuletniego terminu przedawnienia roszczeń o zapłatę za sprzedane rzeczy, rozpoczął się dla faktury VAT nr: (...) na kwotę 2.170zł od dnia 18 kwietnia 2010r. i upłynął w dniu 18 kwietnia 2012r.; (...) na kwotę 460zł od dnia 18 kwietnia 2010r. i upłynął w dniu 18 kwietnia 2012r.; (...) na kwotę 2.760zł od dnia 27 czerwca 2011r. i upłynął w dniu 27 czerwca 2012r.; (...) na kwotę 4.016zł od dnia 2 października 2011r. i upłynął w dniu 2 października 2013r.; (...) na kwotę 3.180,02zł od dnia 4 października 2011r. i upłynął w dniu 4 października 2013r.; (...) na kwotę 4.518zł od dnia 6 października 2011r. i upłynął w dniu 6 października 2013r.; (...) na kwotę 4.016zł od dnia 7 października 2011r. i upłynął w dniu 7 października 2013r.; (...) na kwotę 525zł od dnia 5 listopada 2011r. i upływał w dniu 5 listopada 2013r.; (...) na kwotę 4.800,02zł od dnia 11 listopada 2011r. i upływał w dniu 11 listopada 2013r. Ponieważ powodowie wnieśli powództwo w dniu 29 października 2013r., dlatego, zdaniem Sądu pierwszej instancji, należy uznać, iż jedynie należności wynikające z faktur nr (...) na kwotę 525zł i nr (...) na kwotę 4.800,02zł, nie uległy przedawnieniu.

W konsekwencji na podstawie art. 535§1 k.c. w zw. z art. 554 k.c., Sąd Rejonowy zasądził od F. N. solidarnie na rzecz powodów kwotę 5.325,02zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 525zł od dnia 5 listopada 2011r. do dnia zapłaty i od kwoty 4.800,02zł od dnia 11 listopada 2011r. do dnia zapłaty, opierając rozstrzygnięcie w przedmiocie należności odsetkowych na treści art. 481§1 i §2 k.c. W pozostałym zakresie, wobec podniesionego skutecznie zarzutu przedawnienia roszczenia, Sąd Rejonowy uznał powództwo za nieuzasadnione i w konsekwencji orzekł o jego oddaleniu.

O kosztach postępowania Sąd pierwszej instancji orzekł zgodnie z treścią art. 100 k.p.c. stosując zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu i przyjmując, że powodowie wygrali sprawę w 20%.

Apelację od powyższego wyroku wniosła strona powodowa, będąc reprezentowaną przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżając rozstrzygnięcie w części, to jest w punkcie 2., w którym oddalono powództwo w zakresie kwoty 18.490,02 zł dotyczącej roszczenia wynikającego z faktury VAT (...).

Skarżący zarzucił kwestionowanemu wyrokowi obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, tj. naruszenie art. 207 §6 k.p.c. oraz art. 217§1 i 2 k.p.c., poprzez pominięcie dowodu z dokumentu „Potwierdzenie salda należności” z dnia 7 stycznia 2013 r., podczas gdy uwzględnienie przedmiotowego dowodu było konieczne dla prawidłowego jej rozstrzygnięcia, a nieuwzględnienie go pozbawiło powodów możliwości udowodnienia zasadności wytoczonego powództwa.

W konkluzji apelujący wnosili o zmianę przedmiotowego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie dalszej kwoty 18.490,02 zł tytułem zapłaty za w/w faktury VAT z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwot: 2.760 zł od dnia 27 września 2011 r. do dnia zapłaty, 4.016 zł od dnia 2 października 2011 r. do dnia zapłaty, 3.180,02 zł od dnia 4 października 2011 r. do dnia zapłaty, 4.518 zł od dnia 6 października 2011 r. do dnia zapłaty, 4.016 zł od dnia 7 października 2011 r. do dnia zapłaty, a także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów solidarnie kosztów procesu według norm przypisanych za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, ewentualnie zaś wnieśli o uchylenie wyroku Sądu I instancji w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na apelację pozwany, będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powodów na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest bezzasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy poczynił prawidłowe ustalenia w sprawie, jak też trafnie zastosował prawo materialne. Sąd Okręgowy przyjmuje ustalenia Sądu I instancji za własne.

Odnosząc się do zarzutów apelacji trzeba wskazać, że naruszenie przepisów art. 207 §6 k.p.c. oraz art. 217 §1 i 2 k.p.c. dotyka kwestii prawidłowości procedowania Sądu w aspekcie gromadzenia materiału dowodowego sprawy, a więc ma znaczenie dla określenia prawidłowości ustaleń faktycznych. Uzasadniając owe zarzuty strona apelująca przedstawiła argumentację sprowadzającą się do stwierdzenia, że w sprawie zachodziły podstawy do uwzględnienia powództwa również co do oddalonej części, tj. kwoty 18.490,02 zł, gdyż zostało ono uznane przez pozwanego, który miał obowiązek uiszczenia należności wynikających z faktur VAT nr (...). Dowodem na powyższą okoliczność uznania długu przez pozwanego miał być niesłusznie, zdaniem skarżących, pominięty przez Sąd pierwszej instancji dokument „Potwierdzenie salda należności” z dnia 7 stycznia 2013 r. zalegający w aktach niniejszej sprawy za kartą 45, a złożony na rozprawie z dnia 15 kwietnia 2014 r.

Stanowisko powyższe nie zasługuje na uwzględnienie. Jak wynika z dyspozycji art. 217 § 2 k.p.c., sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich we właściwym czasie bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Wskazać trzeba, że w tym zakresie nie doszło do uchybienia przez Sąd Rejonowy przepisom postępowania. Z uwagi na to, że pozew w badanej sprawie został wniesiony w dniu 29 października 2013 roku, w niniejszym postępowaniu zastosowanie znajdują przepisy Kodeksu postępowania cywilnego w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw [Dz.U. Nr 233, poz. 1381]. Tym samym, mimo że art. 217 § 1 k.p.c. przewiduje, iż strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej, to jednak powyższą normę prawną należy wyklądać w powiązaniu z treścią art. 217 § 2 k.p.c. oraz art. 207 § 6 k.p.c. Z tego ostatniego przepisu wynika, że sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

W rozpoznawanej sprawie pełnomocnik strony powodowej nie złożył dowodu w postaci „Potwierdzenie salda należności” z dnia 7 stycznia 2013 r. ani w pozwie, ani też w piśmie procesowym „Odpowiedź na sprzeciw od nakazu zapłaty pełnomocnika powoda” z dnia 24 grudnia 2013r. /k. 34-35/, mimo iż z lektury akt wynika jednoznacznie, że zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału z dnia 5 grudnia 2013 r. /k. 27/ pełnomocnik strony powodowej został prawidłowo zobowiązany do złożenia pisma procesowego, w terminie 14 dni od daty jego doręczenia, w którym miał powołać wszystkie twierdzenia, zarzuty i dowody, pod rygorem utraty prawa powoływania ich w toku dalszego postępowania. Strona powodowa nie dochowała określonego terminu 14 dni i przedmiotowy dokument złożyła dopiero w dniu 15 kwietnia 2014 r. na rozprawie.

Zgodnie z art. 207 § 6 in fine k.p.c. rygor pominięcia spóźnionych dowodów nie ma zastosowania, jeżeli strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. W rozpoznawanej sprawie strona powodowa nie podjęła nawet próby uprawdopodobnienia, że zaistniała jedna z wyżej wymienionych okoliczności uzasadniająca zgłoszenie dowodu w postaci dokumentu „Potwierdzenie salda należności” z dnia 7 stycznia 2013 r. po upływie określonego 14-dniowego terminu. Podkreślić trzeba, że okoliczności, które miały być ustalone za pomocą powyższego dowodu, a więc uznanie przez pozwanego długu skutkujące przerwaniem biegu przedawnienia, od samego początku były sporne pomiędzy stronami, co znalazło wyraz w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym w dniu 19 listopada 2013 r., w którego uzasadnieniu pozwany negował zakup jakichkolwiek towarów u powodów, jednocześnie podnosząc z ostrożności procesowej zarzut przedawnienia. Z tego względu pełnomocnik powodów najpóźniej po otrzymaniu odpisu w/w sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, powinien wiedzieć, że podnoszone przez niego twierdzenia dotyczące istnienia długu pozwanego względem powodów, a także daty przerwania biegu przedawnienia (co nastąpiłoby zgodnie z treścią pominiętego przez Sąd I instancji dokumentu w dniu 21 stycznia 2013 r.) wymagają wykazania za pomocą odpowiednich środków dowodowych. Należy przy tym pamiętać, że obowiązek dowodzenia twierdzeń, na których opiera się powództwo, spoczywa na powodzie (art. 6 k.c.). W związku z tym należało oczekiwać od powodów, że ci -

reprezentowani na tym etapie przez profesjonalnego pełnomocnika - w piśmie procesowym, do którego wniesienia zostali zobowiązani zarządzeniem z dnia 5 grudnia 2013 roku, naprowadzą dowody potwierdzające wskazane wyżej okoliczności faktyczne. Biorąc pod uwagę, że powodowie tego nie uczynili, a zarazem nie wskazali na istnienie żadnych niezależnych od siebie przeszkód uniemożliwiających złożenie tego środka dowodowego we właściwym czasie, sąd pierwszej instancji zasadnie pominął dowód w postaci „Potwierdzenie salda należności” z dnia 7 stycznia 2013 r. jako spóźniony - tym bardziej, że jest oczywiste, że wobec zakwestionowania na rozprawie z dnia 15 kwietnia 2014 r. przez pełnomocnika pozwanego podpisu F. N. na w/w dokumencie przeprowadzenie tego dowodu, wobec konieczności zasięgnięcia opinii biegłego grafologa, prowadziłyby do przedłużenia postępowania, a tym samym do zwłoki w rozumieniu art. 207 § 6 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy w punkcie 1. wyroku na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

Mając na względzie wynik postępowania apelacyjnego, przy uwzględnieniu powyżej poczynionych rozważań, o kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 2. wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. Na koszty poniesione przez pozwanego w postępowaniu apelacyjnym złożyło się wynagrodzenie jego pełnomocnika w osobie radcy prawnego, którego wysokość ustalono w oparciu o § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 5 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 490 ze zm.).